

V BRAN BESEDI

IRENA VADNJAL

Ob mednarodnem dnevu materinščine je predsednik Društva slovenskih pisateljev Ivo Svetina izdal poslanico, ki jo začelja s stavkom: »Na začetku je bila Beseda«. Tu želim gospoda Svetino malo popraviti, saj se prvi stavek Janezovega Evangelija glasi: »V začetku je bila Beseda...« Predlog »v« ima namreč globlji pomen, saj se ta začetek nanaša na absolutni začetek, na Boga samega.

V poslanici gospod Svetina zapiše, da so se jezika polastile teologija, politika in ekonomija. Njegovo trditev razumem v tistem delu, ko nazorno našteva besede, ki smo jih začeli uporabljati v zadnjem času, predvsem zato, da bi omilili ali prikrili resnost položaja, ki jo navedene besede opisujejo. Popolnoma mu pritrdim, ko opozori na nevarnost zatajevanja svojega jezika. Sama bi dodala še nekaj drugih tatov jezika, med drugim tudi nekatere medije, ki želijo s posnemanjem ameriških načinov napihnjenega besedišča vzbujati pozornost.

V tej poslanici pa ne morem najti utemeljitve za trditev, da se je jezika polastila teologija. Najbrž nam bo to gospod Svetina še pojasnil.

Tu želim predvsem stopiti v bran Besedi, pisani z veliko začetnico. Besedi, ki je bila Bog. Brez te Besede tudi ostalih besed ne bi bilo, ne bi bilo ne gospoda Svetine ne mene. Tako pač je. V tistem trenutku, ko se bomo tega začeli odgovorno zavedati, ne bomo imeli več težav z obstojem slovenskega jezika. Pa ne le to. Takrat, ko se bomo dejansko zavedli, od kod smo in kam gremo, ne bomo imeli več težav z opredeljevanjem sovražnega govora ali dopuščanjem svobode mišljenja. Pri tem imam seveda v mislih nevarni pojav uporabe besed kot orožja. Naša družba je namreč prešla iz ogrožanja slovenskega jezika s tujkami, uporabo tujega jezika kot poskusom določanja le-tega za znanstveni jezik, izmišljanjem popačenk in zamenjave »neprimernih« besed, kot jih navaja gospod Svetina, do uporabe besede v njeni nizkotni moči. Beseda, izstreljena z namenom ponižati tistega, na katerega leti, je izstrelek, ki močno rani. Ne da se je vzeti nazaj. Vedno povzroči škodo, saj je opredeljena s samim namenom tistega, ki jo je izrekel.

V teh razgretih časih, ko se zdi, da se svet vrti hitreje, kot ga dojemamo človeštvo, smo z nekritično uporabo besed povzročili že veliko škodo. V demokraciji je namreč pravilo, da poslušaj druge, da se jim poskuša približati in jih razumeti. Da se dokazuje pretresa in najde najboljšo skupno rešitev, ki bo vsem dala nekaj več, kot že imajo. Tu nastopi trenutek dialoga, ko lahko vsak izrazi svoje mnenje, pa zato ne bo takoj izžvižgan, označen za homofoba, katolibana ali udbovca.

Seveda pa velja rek: »Česar polno je srce, to usta govore.« Iz zagrenjenega srca ne more priti lepa beseda. Iz srca človeka, ki je bil vedno navajen ukazovati in uveljavljati svojo voljo, ne more priti iskrena beseda razumevanja ali priznanja zmote. Iz srca človeka, ki v svojem bistvu že v naprej zanika možnost lastnega spreminjanja, ne more priti beseda kesanja. Vse to seveda gledano skozi človeško perspektivo. Kajti za Boga ni nič nemogoče, še tako trdo srce si v Božjih očeh zasluži čudež spreobrnjenja.

V kolikor bomo želeli našo družbo ponovno utiriti na pot napredka, se bomo morali resno soočiti z vprašanjem, ali želimo demokracijo v vsej svoji polnosti, torej tudi z dopuščanjem konstruktivnih razprav o vseh družbenih temah. V prostoru, kjer ni zaželeno, da izraža svoja verska ali narodna prepričanja ali pa so le-ta zasmehovana ali označena kot sovražni govor, začenjajo rasti različni -izmi: nacionalizmi, fašizmi... Posledice se hitro razrastejo v še hujšo situacijo, ko se tisti, ki so še nedolgo držali skupaj, začenjajo sovražno meriti in se nekritično obračajo drug proti drugemu. Iskanje sovražnika znotraj svojih vrst postaja paranooidno, zamegli trezno presojo, v končni fazi pa privede do ranljivosti, ki je lahko usodna. Prav ta nevarnost preži slovenski politični desnici, ki se bo sama toliko oslabila, da bo potreben en sam »milostni strel« do zmagoslavja levice.

Zaupam v Besedo. Zaupam tudi slovenskim pisateljem in pesnikom, da bodo vedno srčno branili slovensko besedo. Žal mi je le, da »voditelji naroda« ne morejo stopiti iz svoje drže manipuliranja z ljudstvom in se kot moralne avtoritete postaviti na čelo te države. Če bi želeli, bi tu že zdavnaj imeli davčno oazo, pa ne za skrivanje tujega kapitala, ampak za državljane, ki bi živeli v blaginji človeka dostojno življenje. Samo eno je potrebno - preseči svojo sebičnost in lakomnost in se tako vrniti v Začetek.

(Casnik.si)

Je pravosodje neodvisno?

Zaznana neodvisnost pravosodja v Sloveniji je peta najnižja v Evropski uniji, ugotavlja v poročilu Evropska komisija. Pregled stanja v pravosodju članic poveza kaže, da so slabše le Slovaška, Bolgarija, Italija in Hrvaška. Komisarka za pravosodje Vera Jourova pravi, da je Slovenija v primerjavi s prejšnjimi poročili izboljšala učinkovitost pravosodnega sistema, zlasti v administrativnih primerih, čeprav je število nerešenih primerov v splošni kategoriji civilnih, gospodarskih, administrativnih in drugih zadev za državo še vedno izziv.

Glavni razlog za nizko zaznano neodvisnost pravosodja v Sloveniji so vmešavanje ali pritiski vlade in politikov, drugi razlog pa so vmešavanje ali pritiski ekonomskih ali drugih dejavnikov, ugotavlja komisija. Komisarka za pravosodje Vera Jourova je ob tem poudarila, da je v dosedanjih pogovorih s slovenskimi oblastmi zaznala zelo močno odločenost sedanje vlade za izboljšanje zaznane neodvisnosti pravosodja. »Še vedno je svež moj spomin na lanski obisk v Sloveniji, ko sem imela zelo dobre pogovore s predsednikom vlade in pravosodnim ministrom, ki sta zelo zainteresirana in odločena izboljšati zaznano neodvisnost pravosodja,« je povedala komisarka. Poudarila je tudi, da pri oceni zaznane neodvisnosti ne ocenjujejo le pravosodnih sistemov kot takih, ampak tudi ugled sodnikov, ki ga je treba zagotoviti z organizacijskimi in pravnimi sredstvi ter tudi s samim delom sodnikov. »To je tek na dolgo progo, a v Sloveniji vidim močno odločenost sedanje vlade. Tudi ti podatki bodo spodbuda za nadaljnje reforme na področju pravosodja in pregona,« je še poudarila komisarka.

Slovenija je po besedah Jourove v primerjavi s prejšnjimi poročili izboljšala učinkovitost pravosodnega sistema, zlasti v administrativnih primerih, čeprav je število nerešenih primerov v splošni kategoriji civilnih, gospodarskih, administrativnih in drugih zadev za državo še vedno izziv. Komisija v primeru Slovenije opaža tudi razvoj na področju kakovosti pravosodnega sistema, na primer pri uporabi informacijskih in komu-

nikacijskih tehnologij pri obravnavi zadev ter standardih kakovosti. Vendar je še prostor za izboljšave, na primer pri uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij za sporočanje s strankami in objavo sodb na spletu, je dejala komisarka. Ob tem je Slovenija izpostavila tudi kot zgled na področju dostopnosti pravosodnih sistemov, ki se je v uniji na splošno izboljšala, na primer v povezavi z elektronsko vložitvijo zahtevkov ali spodbujanjem alternativnega reševanja sporov.

Slovenija je z reformo, ki omogoča elektronsko izdajo dokumentov strankam in odvetnikom, v letu 2015 prihranila več kot 4,2 milijona evrov, kar je več kot dva odstotka proračuna sodišč, je ponazorila Jourova. Poleg Belgije, Bolgarije, Italije, Estonije in Latvije je komisarka Slovenijo izpostavila tudi med redkimi članicami, ki imajo standarde o najdaljšem sprejemljivem obdobju za nerešene zadeve. Slovenija je kot lani tudi v letošnjem pregledu še vedno na prvem mestu po usposabljanju sodnikov. Ima tudi največ sodnikov na 100.000 prebivalcev, medtem ko je po številu odvetnikov na 100.000 prebivalcev na repu lestvice. Slovenija je na prvem mestu med članicami Evropske unije tudi po številu novih civilnih, gospodarskih, administrativnih in drugih zadev, ki jih sodstvo prejme v reševanje.

Evropska komisija v pregledu primerja učinkovitost, kakovost in zaznano neodvisnost pravosodnih sistemov članic unije. Namen je prispevati k izboljšanju pravosodnih sistemov ter s tem k spodbujanju naložb in gospodarske rasti. Ena ključnih ugotovitev je, da je večina članic izboljšala pravosodne sisteme, na primer skrajšala civilne in gospodarske sodne postopke. Prostor za izboljšave je po njenih besedah zlasti na področju usposabljanja sodnikov ter pri uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij pri obravnavi zadev. Pregled stanja v pravosodju upošteva zlasti podatke članic, letos pa prvič vključuje tudi ugotovitve raziskave Eurobarometer o mnenju državljanov in podjetij o neodvisnosti sodstva v Evropski uniji.

Iz Hude jame v Maribor?

Civilna pobuda Teharje, muzej genocida in katarze se je odzvala na odločitev Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da posmrtno ostanke iz kostnice v Hudi jami, kot tudi izkop preostalih žrtev iz Barbara rova, premostijo v rudniku v Maribor. V civilni pobudi se s tem prenosom ne strinjajo, saj menijo, da je tako za pokop žrtev, kot za trajen opomin na povojno revolucionarno morijo ustrežnejši Spominski park na Teharjah.

Ministrstvo na je podlagi odločitve vlade in v dogovoru z vladno komisijo za reševanje vprašanj prikritih grobišč objavilo razpis za izvedbo rudarskih del pri izkopu posmrtnih ostankov na območju grobišča Barbara rov v Hudi jami ter njihov prevoz in pokop v Mariboru. Predvidena je ureditev pokopnega polja zunaj rudnika in ureditev spominskega muzeja v rudniku. Prostori dosedanje kostnice bodo tako predani v uporabo za izvajanje dejavnosti bodočega muzeja.

V Civilni pobudi Teharje, muzej genocida in katarze so to sporočilo ministrstva v času velikonočnih praznikov označili za nedostojno in neprimerno, kot pravijo, kaže tudi na pomanjkanje pietete do pobitih ljudi v rudniku in empatije do svojcev pobitih. Nato so pojasnili, da v Hudi jami »ne gre za vojno grobišče, ampak za povojno revolucionarno morišče«, kjer niso žrtve vojne, ampak »samo žrtve revolucionarnega nasilja«. Zanje pa je bil pred dvanajstimi leti postavljen veličasten in umetniški spomenik na Teharjah-Bukovžlaku, ki je nedokončan v spominskem parku državnega pomena. Tu je predvidena kostnica in spominska pot z grobnicami in obeležji z morišč.

Premeščanje človeških ostankov iz rudniškega morišča Huda jama mimo Teharij, od koder so bili odpeljani v smrt, v Maribor, je tako po mnenju Civilne pobude »nedostojna farsa z pobitimi ljudmi in njih svojci.« »Ne moreš dvakrat pokopavati ljudi. Pokop bi lahko naredili na Teharjah, kjer bi park

spomina postal verodostojen za vse, ki bi želeli pri grobnicah različnih morišč prižigati sveče, če bi menili, da so svojci tam. To je naš namen,« je za radio Ognjišče povedal vodja iniciative Franc Zabukošek. Teharje so, pravi, trenutno najveličastnejši in najbolj duhovno poglobljeni slovenski spomenik, a je nedokončan, zato se je treba po njegovih besedah zadeve lotiti resno.

Zabukošek v zvezi s Teharjami še dodaja: »Pravijo, da je tu smetišče. Poglejte, smetišče je tudi znak zgodovine in odnosov teh ubijalcev ali dedičev pobijalcev, da so s smetmi hoteli to zakriti. To je bil dejansko koncentracijski tabor, kjer so ljudi trpinčili. Otroke so jemali materam in jih vozili na Petriček.« Zabukošek si v imenu civilne pobude želi, da bi se Spominski park Teharje predstavljal kot osrednji spomenik vsem žrtvam povojnih pobojev v Sloveniji, predvsem pa, da bi se stvari urejale »dostojanstveno, in ne politikantsko«.

Nova ustava za družine

V Vatikanu so v petek, 8. aprila, predstavili dolgo pričakovano papežovo posinodalno apostolsko spodbudo o družini z naslovom *Amoris letitia* - Radost ljubezni. Dokument, ki predstavlja sklep dveh sinod o družini, ima 264 strani in je razdeljen na devet poglavij. Prvo ponuja pojasnila za citate iz Svetega pisma, drugo opisuje različne razmere družin, tretje pa njihovo poslanstvo. Naslednji dve sta osrednji, namenjeni sta zakonski ljubezni in njeni rodovitnosti. Šesto poglavje govori o pastoralnih vidikih, sedmo o vzgoji otrok - ponuja tudi nekaj nasvetov za to; osmo, o katerem se bo verjetno največ razpravljalo, pa vsebuje smernice za vključevanje znova poročenih ločencih. Zadnje poglavje govori o zakonski in družinski duhovnosti. Spletni portal Vatican Insider je dokument označil za novo ustavo za družine.

Četrto in peto poglavje, ki govorita o zakonski ljubezni, bodo po besedah dunajskega nadškofa Christoph Schoenborna mnogi, morda tudi teologi in škofi, preskočili, in takoj prešli na žgoča vprašanja, a poudarja, da sta ti dve poglavji najbolj pomembni. »Poglavji spodbujata, da verjamemo v ljubezen, da zaupamo v njeno moč, da ljubezen v zakonu raste« Iz vsake strani dokumenta se po njegovih besedah čuti veselje papeža, ko govori o ljubezni v družini.

»To ni besedilo za pristojne strokovnjake, za pastoralne delavce, ampak za vsakogar izmed nas, ki smo na različne načine del družine. Kdor bo bral predvsem osrednji del dokumenta in poglavje o vzgoji otrok, bo spoznal, da gre prav zanj, ki ga papež vodi za roko pri odkrivanju lepote naših družin, ki so nepopolne, krhke, vendar izredne, saj jim v vsakdanjem življenju pomaga Kristusova ljubezen,« je povedala Giusseppina De Simone Miano, ki je skupaj s soprogom predstavila svoj pogled na dokument, za katerega je zatrnila, da papež uporablja preprost jezik, ki bo razumljiv vsakomur.

Generalni tajnik škofovske sinode, kardinal Lorenzo Baldisseri, je pojasnil, da je naslov *Amoris Letitia* v popolni kontinuiteti z apostolsko spodbudo Evangelii

Gaudium - od veselja Evangelija do radosti ljubezni v družini. Kljub temu, da papež jasno potrjuje nauk o zakonski zvezi in družini ter ga postavlja kot neodpovedljiv ideal, pa kardinal Baldisseri meni, da je ključ za branje dokumenta »logika pastoralnega usmiljenja.«

In tako smo pri žgočih vprašanjih. V zvezi z ranjenimi družinami posinodalna apostolska spodbuda vsebuje tri ključne besede: spremljanje, razločevanje, vključevanje. Besedilo nikjer izrecno ne omenja obhajila, le ena opomba se nanaša na zakramente. Pojasnjuje, da ni mogoče dati splošen niz kanoničnih pravil, ki bi se nanašala na vse primere, ampak je primere treba presojati vsakega posebej.

Papež v dokumentu podarja, da nihče ne more biti večno obsojen, ker to ni logika evangelija. Pri tem izvzema tiste, ki se z grehom ponašajo, kakor, da je ta del krščanskega ideala. Pastirji morajo opraviti dobro razločevanje in vnovič poročene ločence v čimvečji možni meri vključiti v življenje Cerkve.

Ob koncu dodajmo še to, da je papež vsem škofom po svetu že poslal dokument z lastnoročno napisanim spremnim pismom. Vatikanski televizijski center pa je pripravil tudi kratek video, ki govori o tem, kako je dokument nastal in kaj vsebuje. Video lahko vidimo, v slovenskem jeziku, na you tube, na sledčem naslovu: <https://www.youtube.com/watch?v=Zgv91onXmmc>

Ob dnevu zastave

Društvo Heraldica Slovenica in Združenje VSO (za vrednote slovenske osamosvojitve) sta v geometričnem središču Slovenije pripravila tradicionalno proslavo Dan zastave (7. aprila). Slavnostni govornik, predsednik SDS Janez Janša je dejal, da slovenska državna zastava na eni strani simbolizira zgodovinski pogum, ki nas je ohranil

kot narod. Po drugi strani pa teži časa slovenske osamosvojitve, v katerem smo dozoreli in dobili lastno državo. Ob tem je poudaril pomen simbolov in se zahvalil vsem, ki so v zadnjih 25. letih dvignili slovensko zastavo in s tem pokazali, da so Slovenci in da jih tega ni sram.

Slovenska politična emigracija je, predvsem v Argentini, dolga leta

praznovala »Dan zastave«, navdahnjena po enakem argentinskem državnem prazniku. Datum pa smo takrat postavili na 29. oktober, v spomin na dan, ko smo se Slovenci rešili tisočletnega germanskega jarma. Tako dejstvo tega praznovanja, kot zgodovinski datum, sta danes v Sloveniji skoraj nepoznana, ali pozabljena.

Kdaj bo v ospredju človek?

Na sporni primer napotitve vnukov v rejništvo, ki je dvignil veliko prahu, se je odzval socialni delavec in psihoterapevt Franc Donko. Prepričan je, da sta velenjski in slovenjgraški center za socialno delo z nizom strokovnih napak prikrajšala mladoletna otroka za varno in ljubeče okolje. V skupini socialnih delavcev, družinskih sodnikov, zdravstvenih delavcev in učiteljev, ki jih je zastopal v referendumski kampanji Za otroke gre, zagovarjajo pravico otrok po znanem življenjskem okolju. Kot poudarjajo, dečkoma to nesporno lahko najprej nudita njuna babica in dedek, zato odgovorne ustanove pozivajo, naj jima to nemudoma omogočijo.

Donko je v pismu javnosti spomnil, kako sta stara starša s Koroškega, potem ko ju je v prazničnih dneh preteklega božiča pretresla novica o umoru hčere, brez pomislekov prevzela skrb za mladoletna vnuka, ki sta ob tragediji ostala brez staršev. Poskrbela sta za njuno namestitve v svojem domu ter jima ob tem nudila toplino in ljubečo povezanost. A zaupanje, ki sta ga dečka po travmatični izgubi matere počasi izgrajevala, so strokovne delavke velenjskega centra za socialno delo nasilno pretrgale, ko so pred dnevi otroka brez vednosti dedka in babice odpeljale iz vrtca ter na skrivaj namestile v neznano rejniško družino.

Donko v delovanju velenjskega in tudi slovenjgraškega centra za socialno delo, ki je izdelal oceno o primernosti starih staršev kot kandidatov za rejništvo vnukov, zaznava več morebitnih kršitev kodeksa etičnih načel v socialnem varstvu in nevestno ravnanje strokovnih delavk. Po njegovem je zaskrbljujoče, ker postopek ni bil voden usklajeno, ampak razdrobljeno. Slovenjgraški center za socialno delo je odnose v družini opisal kot dobre, usmerjene v skrb za zdravo rast in razvoj vnukov, a vseeno ocenil, da stara starša kot kandidata za rejništvo vnukov nista primerna, kar je utemeljil z njuno trenutno prostorsko stisko in starostjo. Zagotovila, da bosta zmogla skrb za vnuka, ki sta jo,

tako Donko, od smrti hčere zavzeto in kakovostno opravljala, ni upošteval. Donko je ob tem opozoril, da je oče dečkov, ki je povzročil tragedijo, v priporu, vendar mu velenjski center za socialno delo priznava status stranke v postopku, medtem ko dedek in babica takšnega statusa nimata. Ker je storil kaznivo dejanje, tako Donko, bi moral biti proti njemu sprožen ustrezen postopek odvzema starševske skrbi, dokler ne bi izvedenec ocenil, da jo je sposoben izvajati.

»Kot socialni delavec se sprašujem, kdaj bomo strokovnost, podprto z empatičnim pristopom reševanja tako zapletenih in tragičnih življenjskih zgodb, postavili pred vse večjo birokratizacijo centrov. Povedano drugače, kdaj bo v ospredju človek s svojo stisko, ne številka nekega spisa,« je zapisal. Socialna politika bi morala, po njegovem, stremeti k dvigu kakovosti storitev v zdravstvu in socialnem varstvu, kljub opozorilom je povsem zanjila.

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Med željo prvega človeka, ki hotel je postati sličen Bogu, in med sodobnikov zahtevo, ki hočejo visok življenjski standard z malo ali z nič napora, je podobnost. Obe sta se rodili iz napuha, ki ceni sebe previsoko, prezira omejitve, ki so del narave, a končno povzroči le razočaranje in bolečino.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONI MIZERIT

Ves zadnji teden smo stopicali v blatu korupcije in pranja denarja. Dnevnik so sicer poročali tudi o drugih zadevah, a televizijski programi, bolj omejeni v času in prostoru, niso preganjali drugega kot tisoče milijonov, ki naj bi jih pokradli in poskrili razni funkcionarji prejšnje vlade.

Žgoči teden. Domnevni slavnati mož (testaferro) Lázaro Báez se je znašel v ječi. »Nosilec kovčkov« Leo Fariña je v sodno močvirje potopil polovico prejšnje vlade, s predsednico gospo Cristino na čelu. Gospa se je po štirih mesecih vrnila z juga v prestolnico, na zasliševanje zaradi perverzne predprodaje dolarjev (dólar futuro). Predsednik Macri zahteva od sodišča, naj dokončno ugotovi in pojasni njegovo nedolžnost v aferi Panamá Papers. Peronistična stranka se zvija v predvolilnih krčih in ne ve, kaj naj naredi v primeru bivše predsednice. Res, teden je bil nad vse vroč, in čas bo vroč še naprej, do konca jeseni in tudi v zimi. Ljudi vse to zanima? Pritegne njihovo pozornost? Gotovo da pritegne. »Naj gredo vsi v ječo in naj vrnejo, kar so pokradli«, je splošna zahteva. Napredovanje sodnih postopkov proti korupciji, ki se je v dobi kirchnerizma razpasla kot še nikoli, polni z zadovoljstvom predvsem prebivalstvo srednjega sloja, pa tudi nižjega. A eni in drugi, predvsem tisti »od spodaj«, so bolj zaskrbljeni zaradi porasta cen, tako prehrane kot javnih storitev. Začeli so prihajati računi za elektriko, plin, vodo, in vsebujejo zadnje povišice, ki so astronomske. Poleg tega je te dni sunek zadel javni transport. Res se je »socialna tarifa« razširila na široke plasti: upoko-jence, prejemnike socialnih podpor, služkinje ... A vse je zapleteno. Kako udarja ta povišica jasno govore dolge vrste, ki čakajo tudi po tri ure na glavnih železniških končnih postajah (Constitución, Retiro, Once), da opravijo postopek za nižje plačilo. Te bolj skrbi »vsakdanji kruh«, kot pa gospa z vezanimi očmi in tehtnico v roki.

Maščevanje je sladko. Lázaro Báez je eden glavnih igralcev korupcijske drame. Kar čez noč se je iz navadnega bančnega uradnika spremenil v gradbenega velepodjetnika, kot sad prijateljstva z Nestorjem. A ko ga je sodnik zasliševal, se je izgovoril, da se je v jezi zaletel, ko se je obregnil ob razne funkcionarje. Drugačno je bilo zadržanje, ki ga je zavzel drug

važen člen korupcijske verige. Leonardo Fariña je bil »posredovalec«, ko je denar iz Santa Cruz prihajal v Buenos Aires in ga je bilo treba poslati naprej, v davčne oaze. Bil je tudi slavnati mož v raznih poslih in za funkcionarje kupoval posestva. Potem, ko je v TV programu časnikarja Lanata odkril nekaj zakulisnih manevrov, je pri Kirchnerjih padel v nemilost. Zaradi prej omenjenih kupčij ga je davčna ustanova obdolžila utvare in ga postavila pred sodišče. Ze dve leti je bil v zaporu in nihče mu ni pomagal. Sedaj se je predstavil kot »varovana priča« in sodniku razkril ozadje »poti K denarja«. Kot posledica tega so bili obtoženi gospa predsednica, minister De Vido in še vrsta drugih. V sodnih krogih sedaj pričakujejo, da se bo še kdo drug »skesal« in pomagal, da bodo stvari prišli do dna in obsodili čim več funkcionarjev, ki so v dvanajstih letih kirchnerizma oropali državo.

Kdaj bo bolje? Omenili smo skrbi in težave »malega človeka«, ki ga gospodarski položaj zelo prizadene. Odkar je nastopila nova vlada, se je socialni položaj poslabšal. Ukrepji, ki jih je v dobi kirchnerizma razpasla kot še nikoli, polni z zadovoljstvom predvsem prebivalstvo srednjega sloja, pa tudi nižjega. A eni in drugi, predvsem tisti »od spodaj«, so bolj zaskrbljeni zaradi porasta cen, tako prehrane kot javnih storitev. Začeli so prihajati računi za elektriko, plin, vodo, in vsebujejo zadnje povišice, ki so astronomske. Poleg tega je te dni sunek zadel javni transport. Res se je »socialna tarifa« razširila na široke plasti: upoko-jence, prejemnike socialnih podpor, služkinje ... A vse je zapleteno. Kako udarja ta povišica jasno govore dolge vrste, ki čakajo tudi po tri ure na glavnih železniških končnih postajah (Constitución, Retiro, Once), da opravijo postopek za nižje plačilo. Te bolj skrbi »vsakdanji kruh«, kot pa gospa z vezanimi očmi in tehtnico v roki. In medtem? Vlada pripravlja zakonsko besedilo, po katerem naj bi za prizadete prebivalce odpravili davek na dodano vrednost (IVA) na prehrano. Tudi računajo, da se bo inflacija ustavila v drugi polovici leta. Za to pa bi potrebovali prijazen pristop podjetnikov, kar pa je seveda dvomljivo. In peronizem? Trudi se, da bi dosegel zaželeno edinost. A ta je še daleč, zelo daleč.

MENDOZA

Šola Antona Martina Slomška

Letos smo začeli pouk z geslom našega zavetnika: »Vsak ima v rokah možnost za dobro ali za slabo, art

Fundacija SLO; vedno nas podpira in je ustanoviteljica naše šole.

7. marca, je šolo obiskala

kali na dvorišču.

Ravnateljica šole, Carina Santecchia, ju je na kratko pozdravila, potem pa je besedo prepustila trem učencem šole, ki so v lepi slovenščini recitali pesmice. Ob tem sta dva mlajša učenca, v slovenski narodni noši, pozdravila veleposlanico s slovenskim šopkom rož. Nato pa ju je po slovensko nagovorila tajnica Urška Šmon ter jima na kratko orisala zgodovino te mlade slovenske šole, od skromnih začetkov z enajstimi učenci, do sedanjih sto petdeset otrok. Dodala je še, da v prihodnosti načrtujejo pridobiti lastne prostore, in jima zaže-

je, se pametno vladati sam sebek.

Šolo obiskuje 150 učencev, od 3. leta do 4. razreda; število pa raste leto za letom. Deluje v prostorih župnije Naše Fatimske Gospe, v najemu nadškofije v Mendozii.

Za prihodnost imamo projekt, da bi dosegli svoje lastno poslopje in športno igrišče. To delo temelji na pomoči, ki nam jo nudi

veleposlanica Republike Slovenije, gospa Jadranka Šturm Kocjan ter njen mož. Učenci in učitelji smo jih okoli desete ure dopoldan skupaj prič-

lela prijetno bivanje v Mendozii.

Po tem prisrčnem sprejemu so otroci nadaljevali svoje delo po razredih, veleposlanica pa jih je obiskala v vseh učilnicah. Po obhodu cele šole smo se še vsi skupaj slikali.

Najlepša hvala za obisk veleposlanica ga. Jadranka Šturm Kocjan!
Urška Šmon-tajnica

† Marija Bevčar Bernik

Preteklega 27. marca je v Ljubljani umrla dr. Marija Bevčar Bernik. Zaključila je svojo življenjsko pot, ki je bila polna naporov, dosežkov in dela za blagor ljudi. Predsednik Svetovnega slovenskega kongresa SSK dr. Boris Pleskovič ji je ob slovesu zapis sledeč spominski članek:

Od nas se je poslovila izjemna slovenska znanstvenica in predana Slovenka prof. dr. Marija Bernik.

Prof. dr. Marija Bevčar Bernik je po diplomii na Medicinski fakulteti v Zaragoza (1952) in podiplomskem študiju na Medicinski fakulteti madridske univerze profesionalno ves čas delovala v ZDA, večinoma na čikaški Medicinski fakulteti univerze Northwestern, kjer je postala tudi zaslužna profesorica.

Že kmalu (1959) se je začela ukvarjati z raziskavami ledvic. Njene raziskave so omogočile razvoj novih možnosti za zdravljenje bolnikov s krvnimi strdki v ledvicah, v pljučih, v možganih in v srcu.

Njeno srce je na prvem mestu vedno bilo za vse kar je bilo slovenskega. Tako je z veseljem svoje znanje prenašala na kolege iz Slovenije kot predavateljica na strokovnih konferencah zdravnikov, ki jih pripravlja Svetovni slovenski kongres.

Skupaj z možem, dr. Jožetom

Bernikom, sta dvanajstim mladim iz Slovenije, italijanske Goriške, avstrijske Koroške in Argentine odprla vrata svojega doma v ZDA in jim tako omogočila šolanje na uglednih ameriških fakultetah.

Poleg toplega doma sta jim nudila tudi potrebno usmeritev in oporo v izzivnem obdobju. Njeno življenje, požrtvovalnost in dosežki so nam vsem v navdih.

Draga Marija, Bog ti povrni po tvojih dejanjih! Počivaj v miru z Božjim blagoslovom.

Pismo uredništvu

Spoštovani gospod urednik!

V zadnji številki Svobodne Slovenije sem brala zanimivi članek gospoda Batagelja, v katerem med drugim omeni, da na splošno skupnost v Buenos Airesu ni imela povezav s svojimi vrstniki na severnoameriški polobli. Letos praznuje Zveza slovenskih mater in žena 50-letnico svojega obstoja. Do svojih 90. let sem bila vedno njena predsednica. Zato si dovoljujem poslati Vam dopolnilno dejstvo, da je imela naša Zveza ves ta čas živahne odnose s tamkajšnjim združenjem žena. Posebno z gospo Leo Urbanc, po njenem odhodu pa z njeno sestro gospo Emo Pogačar.

Ko je naša denarna ustanova bila nezmožna vračati prihranke našim starejšim rojakom, sta gospe zbrali skupino ameriških Slovencev pod imenom »V pomoč našim rojakom v Argentini«. Denarne pošiljke so bile v višini, da smo žene v Argentini krile okrog 140-tim tukajšnjim rojakom stroške za plin, vodo in elektriko. Zato sem jim še danes neizmerno hvaležna. Več tisoče tujih deviz naše Zveze je pa je ostalo v hranilnici. Lepo Vas pozdravlja.

Pavlina Ulrich Dobovšek

BLAŽENI CURA BROCHERO (11)

Pastir, ki je dišal po ovcah

Zbrala in priredila Metka Mizerit

Prav posebno pa je bil duhovnik Brochero alergičen na sitne zahteve matičnega urada. Ko so leta 1873 ustanovili Statistične urade, je novi šef Sebastian Semper poslal pismo vsem župnikom in prosil podatke o rojstvih, porokah in smrti prebivalcev. Brez dvoma o tem ni nihče vedel več kot župniki.

Vendar ta prošnja Brocheru ni ugajala. Prav takrat je pripravljala skupino udeležencev duhovnih vaj in ni imel časa za pisarniške posle. Na pismo ni odgovoril. Šef matičnega urada je bil nestrpen in je ponovno poslal pošto. Brochero je sklenil, da bo zadevo uredil, ko bo s skupino udeležencev duhovnih vaj potoval v Córdoba.

24. novembra je prišel v mesto in pisal višjemu uradniku, da se je nastanil v semenišču. Če hoče g. šef govoriti z njim, naj ga obišče v treh dneh, ker bo potem odpotoval v svojo župnijo.

Šefu ni ugajal niti način, niti vsebina odgovora. Le nekaj kvader je imel do semenišča pa se mu je zdelo, da je to ponižanje, ki ni primerno njegovemu položaju. Vzel je črnilo in pero in stresel svojo jezo rekoč, da je to duhovnikovo dejanje nevljudno in nespoštljivo do visokega državnega uradnika ter da ne uboga oblasti.

Tudi Brochero ni nič pomislil ampak hitro odpisal, da visoki uradnik ni njegov škof, ki bi mu bil dolžan pokorščino. Svetoval je šefu, naj pošlje v župnijo uradnika matičnega urada in mu bodo dali na razpolago vse župnijske knjige.

Danes se nam ta prepir zdi nepomemben. Brochero je imel drugo delo, ki je bilo zanj bolj nujno kot matične

knjige. Ta dogodek nam odkriva pomembno sliko bogate osebnosti našega junaka.

HIŠA DUHOVNIH VAJ

Vrsta nevšečnosti

Navdušenje Brochera in njegovih faranov se je kmalu srečalo z velikimi težavami: velika razdalja do Córdoba, tri dni naporenega potovanja na konju ali muli, visoki hribi, ki so jih morali prekoračiti, slabo vreme, veliki stroški in končno skoraj dvajset dni odsotnosti od doma.

Vendar vse te nevšečnosti niso ohladile duhovnikov zagnanosti, niti pričakovani udeležencev; še povečale so jih. Bilo pa je veliko ljudi, ki se kljub svojim vročim željam, niso mogli udeležiti duhovnih vaj. Brochero je bil vedno bolj prepričan, da so duhovne vaje zelo učinkovito sredstvo za versko prenavo in posvetitev njegovih župljanov.

Rešitev je bila torej sezidati Dom duhovnih vaj v Villa del Tránsito, sedežu njegove župnije. Prizadevanje, ki mu je rojilo po glavi še pred njegovim duhovniškim posvečenjem, se je znova pojavilo z novo silovitostjo in odločnim sunkom. Vedel je, da so prebivalci njegove ogromne župnije po večini revni. Vendar je imel duhovnik vero, ki je bila zmožna premikati gore, globoko vero v Boga in pomoč svojih ljudi. Vrednost načrta, velika vera v Boga in pomoč ljudi; to je bil ključ uspeha. Šel je do civilnih oblasti, da bi jim razložil svoj načrt in prosil za pomoč, ker bi naj bilo njegovo delo moralni in družbeni napredek za narod. Naletel je na ravnodušnost. Sicer je bil vedno malo skeptičen glede pomoči vlade. Ko so ga potem prijatelji nagovarjali, naj vendar prosi državo za pomoč,

jim je odgovarjal:

»Ne, prijatelji. Nočem umreti, ne da bi videl Dom duhovnih vaj dokončan. Če prosimo vlado, bomo naredili luknjo na tleh, medtem, ko bomo čakali.

Strategija njegovega dela

Vsi ljudje so vedeli za duhovnikov načrt delovanja. Najprej je poiskal sodelavce, ki so bili vredni zaupanja. Ti so bili: Ireneo Altamirano, oskrbnik gradbenega dela in Juan Aguirre, blagajnik. Iskal je gradbenika; Fidel Gallardo je narisal načrte do potankosti. Duhovnik se mu je zahvalil tako, da mu je dal častni naslov »arhitekt«.

Brochero je izbral najtežje delo; zbiranje sredstev, podpor in sodelavcev. Pogosto je jahal na muli po svoji obširni župniji, ko je vršil svoje duhovniške dolžnosti: obiskoval je družine, krščeval, poročal, molil za pokojne. S svojimi vedno dobrodošlimi besedami je prosil pomoč za Hišo duhovnih vaj. Velika večina mu je lahko obljubila le roke za delo, mule, ki naj bi prenašale gradbeni material. Vse je bilo dobrodošlo.

Duhovnik je vse upravne posle prepustil gospodu Aguirreju, ki je moral natanko zapisati vse dohodek in tudi delovno pomoč, ki so jo obljubili ljudje. Po več mesecih je duhovnik hotel vedeti, kakšno je stanje blagajne. Ko so mu povedali, da so nabrali 1000\$ (takratnih), je pripravil praznovanje za svoje najožje sodelavce. Vsi prebivalci so se sprijaznili z zamisljivo. Žeganje v fari je imelo tisto leto poseben značaj; začeli bodo z gradnjo, zato je bila udeležba na praznovanju številna in navdušenje je prekipevalo.

(Dalje prihodnjič)

VELIKONOČNI PRAZNIKI V SAN JUSTU

Aleluja! Aleluja!

Poje verni vsak kristjan: vstal iz groba je Rešitelj, vstal je nam rešenja dan!

Velikonočno jutro nas je radostno predramilo! Na ta dan, za krščansko verujoče ljudstvo tako pričakovan, so se mladina in ostali člani Našega doma iz San Justa zavzeto pripravljali. Ves teden so bili dnevi polni razmišljanja ob pripravi na mladinski Križev pot.

Kot vsako leto se je nekaj dni pred cvetno nedeljo lepo število žena, mladenk in še nekaj otrok, ki so se z radovednostjo pridružili, zbrali pri pletenju butaric. Za vse je bilo preskrbljeno! Po mizah v baru so bile razstavljene porezane oljčne veje, pobarvani oblanci z belo, modro in rdečo barvo; ter mačice. Vse to pa se je povezovalo v snopke, da so postale izvrstne butarice.

V četrtek, ob dvajseti uri zvečer, smo imeli duhovno obnovo v sanhuški stolnici, ki jo je vodil g. Robert Brest. Med mašo je bila priložnost za sveto spoved. Spovedovala sta dr. Jure Rode in g. Matija Borštnar.

Na cvetno nedeljo, je med slovesno mašo naš dušni pastir blagoslovil butarice skupaj z oljčnimi vejami. Z veseljem smo jih dvigali nad glavami, da bi se jih kapljice blagoslovljene vode dotaknile, ko je duhovnik s kropilom stopal med nami.

Veliki teden se je že začel na zatonu cvetne nedelje, ko smo se ob 19,30. uri zbrali v zgornji dvorani Našega doma ter zatopljeni v globokem premišljevanju Jezusovega trpljenja, sledili vsaki prebrani misli ob postajah križevnega pota.

Zopet nas je mladina ganljivo presepetila z razmišljanjem o težkih preizkušnjah našega Odrešenika. To nas je globoko prizadelo, in dojeli smo Jezusovo neskončno ljubezen do nas.

Na veliki četrtek so se zgodaj zjutraj dekleta Našega doma zbrale pri peki potic. Bilo jih je kakih šestnajst.

Na veliki petek se je mladina lotila barvanja pirhov ter priprave jedi za žegen. Skupaj so ob treh popoldne zmolili desetko rožnega venca.

Velika sobota, dan nemega pričakovanja, nas je zopet združila v Našem domu, to pot pri blagoslovu velikonočnih jedil (gnjati, pirhov, hrena in potice). Vsaka družina je prinesla svoj jerbas prekrit z belim prtičkom. Ob štirih je prišel naš dušni pastir dr. Jure Rode in blagoslovil jedila in vodo ter vsem rojakom razdelil podobice.

Nedeljsko sonce je oznanilo dan zmagoslavnega vstajenja! In sanhuška stolnica se je napolnila z zbranim vernim ljudstvom ter z mogočnim petjem sanhuškega Mešanega pevskega zbora, ki je odmevalo v naših srcih veselo, radostno alelujo Kristusovega vstajenja.

Ta dan, ki nam ga naredil Kristus, je zbudil v nas novo moč in upanje! Z veseljem, ki so ga izžarevali naši obrazi, smo se napotili v Naš dom. V zgornji dvorani nas je na lepo pogrnjenih mizah pričakal žegen. Po akademiji so nam postregli še kavo.

K odru je stopila gdč. Tatjana Malovrh in v imenu odbora pozdravila in izrekla velikonočno voščilo vsem navzočim. Sledili so ji predstavniki vseh odsekov, ki delujejo v Našem domu. Na čelu sta bila predsednik Našega doma, g. Marjan Grilj in voditeljica Balantičeve šole, ga. Irena Urbančič Poglajen. Sledila jima je predsednica krajevne mladinske organizacije gdč. Ani Malovrh. V imenu Zveze mater in žena je pozdravila ga. Magda Skvarča Trpin, v imenu mladcev in mladenk g. Tadej Kržišnik, v imenu folklorne skupine Mladika gdč. Valerija Oblak ter v imenu društva upokojencev gdč. Marjanka Furlan.

Akademija se je nadaljevala z recitacijami in petjem

MPZ San Justo. Zastor se je začel odpirati in, kot tančica, ki se je polagoma odstranila, prikazal v tridimenzionalni obliki vstalega Kristusa, obdarjenega s svetlobnimi žarkovi, ki so odsevali mogočnost in slovesnost zmage nad smrtjo. Ta

mojstrska scena je bila delo vztrajnih in neutrudljivih rok g. Toneta Oblaka in zvestih pomočnikov Našega doma.

Na odru so se drug za drugim vrstili recitatorji. Pesmi, usklajene z vstajenskim praznikom, so navzoče pritegnile v praznično vzdušje. To odrsko prireditev je režiral g. Toni Rovar. Recitali pa so: Vanči Štrubelj: Vstajenje!; Lejla Erjavec: Velika Noč (Silvin Sardenko); Sebi Žgajnar: Velikonočno jutro (Marjan Jakopič); Klavdija Belič: Ves svet je nov in mlad! (Vladimir Kos); ter Kamila Mehle: Velika Noč (D. Hammerschall). Med recitacijami, ki so bile res doživeto in čustveno izražene ter v pravem tempu za razmišljanje, je Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar zapel: Skalovje groba se razgane, Razveseli se Kristjan, Zveličar naš je vstal iz groba, ter Zapoj veselo o Kristjan!

Po nastopu je predsednik zmolil in prosil za blagoslov. Med zajtrkom smo okusili dobre potice, delo naših pridnih deklet, ki so jih, pod vodstvom gdč. Monike Oblak, spekle že med

KRIŽEV POT MLADINE NAŠEGA DOMA

»Usmiljenje hočem in ne daritve«

Papež Frančišek je leto 2016 razglasil kot leto Božjega usmiljenja in tako tudi vsakega od nas povabil, da bi na bolj viden način posnemali našega Nebeškega Očeta. V buli, ki jo je napisal ob tem svetem letu pravi: »Kjerkoli so kristjani, mora vsak najti oazo usmiljenja.« Geslo letošnjega leta je »Usmiljeni kakor Oče«

Mladina Našega doma se je odzvala vabilu in tako pripravila Križev pot, ki ga je predstavila 20. marca na cvetno nedeljo v Našem domu in ga potem ponovila na veliki petek v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Ta dan smo tudi imeli nabirko dolgotrajne hrane, obleke in denarja za najbolj potrebne.

Križev pot je napisal msgr. dr. Jožef Smej, mariborski pomožni škof v pokoju. V svojem premišljevanju nas vabi, da razmislimo Jezusov Križev pot kot pot Božjega usmiljenja. »Padlim angelom Bog ni prizanesel, človeka pa se je usmilil.« In usmilil se je vsakega izmed nas zaradi svoje neskončne ljubezni.

Pred začetkom premišljevanja Jezusovega trpljenja in smrti na križu, smo skupno molili rožni venec Božjega usmiljenja. Ob premišljevanju vsake postaje so sledile pesmi in skupne prošnje ter nas spremljale barvne fotografije iz cerkve sv. Primoža in Felicijana (župnija Vrhpolje pri Vipavi).

Papež Frančišek v svoji buli pravi: »Božje usmiljenje ni nekaj namišljenega, ampak je oprijemljiva resničnost, s katero razodeva svojo ljubezen, ki je kakor očetova ali materina, ko sta iz globine srca ganjena ob svojem otroku.« Na poseben način nas ta križev pot vabi, da izvršujemo dela usmiljenja: »Jezusov križ postaja lažji, če na svojem križevem potu po svojih močeh izvršujemo telesna in duhovna dela usmiljenja.«

Poudaril je žejo, ki jo ima Jezus po dušah, da bi se te zveličale. Na križu Jezus zakliče: »Žejen sem!« Žejen po dušah, da bi se zveličale. V duhu že vnaprej vidi duše, ki jih bo rešil s svojo krvjo, prelito pri pribijanju na križu. To mu lajša trpljenje. Gre namreč za velik sad njegovega trpljenja: za duše, ki bodo v nebesih, in sicer ne za tisoč ali milijon ali milijardo let, ampak za vso večnost.

Križev pot nas kliče, da bi izžarevali Kristusov obraz kajti to je naše poslanstvo. »Po dobro opravljeni molitvi in daritvi, po vrednem prejemu svetega obhajila bi morali izžarevati Kristusov obraz. In to vsak dan vedno bolj in bolj, iz sijaja v sijaj, kot pravi Sveto pismo.«

Kot zaključek smo zapeli himno svetovnega dneva mladih »Blagor usmiljenim«, ki se bo letos vršil v Krakovem na Poljskem.

Naj bi nam ta križev pot pomagal doživljati Sveto leto. Da bi vsak čutil potrebo po božjem usmiljenju in Boga za to tudi prosil. Bog naj nam podeli to milost, da bomo lahko na viden način oznanjali njegovo usmiljenje!

»S svojega groba, Kristus Gospod, pošlji tudi na moj grob luč, ki naj kot pečat tvojega usmiljenja ostane na njem do vstajenja.«

a. č.

tednom.

Sledilo je žrebanje velikonočnih košar in raznih dobrot. Z nakupom srečk smo podprli delo Zveze mater in žena Našega doma. Za velikodušne darove smo se zahvalili bratom Malovrh, Stanku Jelenu in mladini Našega doma.

S tem še ni bilo konca tega velikonočnega slavlja. Mladina Našega doma je pripravila razstavo mladih umetnikov. Povabila je vse navzoče v spodnje prostore,

kjer so bile razstavljene slike, delo Ani in Cecilije Malovrh, Barbare Kržišnik in Valerije Oblak.

Dopoldan se je bližal poldnevu in počasi smo se odpravili domov, kjer je vsak v svojem družinskem krogu nadaljeval velikonočno praznovanje!

Marta Urbančič Oblak

NOVICE IZ SLOVENIJE

BEGUNCI IN ŠOLANJE OTROK

Ministrstvo za javno upravo je objavilo povabilo zasebnikom, ki bi oddali stanovanja za potrebe namestitve beguncev. Gre za 567 beguncev, ki jih bodo letos in prihodnje leto premestili iz Italije in Grčije ter bodo v Sloveniji zaprosili za azil. Prvih 40 beguncev bo predvidoma prišlo konec aprila. Trije otroci, ki so bili vpisani na osnovno šolo v Logatcu, šole ne obiskujejo več, saj so skupaj s starši odšli iz azilnega doma, so potrdili na šoli. Zdaj nimajo otrok beguncev, v naslednjem tednu pa pričakujejo deklico iz družine, ki je te dni na novo vseljena v Azilni dom Logatec. V drugi osnovni šoli v Logatcu pa je sedem afganistanskih otrok.

DEDIŠČINA JUGOSLAVIJE

Slovenija bo letos prevzela še šest nepremičnin nekdanje Jugoslavije, so sporočili z zunanjega ministrstva. Gre za nepremičnine v Braziliji, Maroku, Tanzaniji in Maliju; Slovenija jih bo prevzela od Srbije.

SPROSTITUTEV CEN NEKATERIH GORIV

Do sedaj je vlada vsaka dva tedna določala ceno naftnih derivatov na podlagi raznih parametrov in cen na svetovnem trgu. Zdaj pa se je odločila sprostiti ceni 100-oktanskega bencina in kurilnega olja (za ogrevanje), tako bodo to odslej določali trgovci sami. Medtem bosta ceni 95-oktanskega bencina in dizelskega goriva ostali določeni kot doslej, je po seji vlade povedal gospodarski minister Zdravko Počivalšek, ki pričakuje tudi nadaljnje korake k popolni sprostitvi tega trga. V Zvezi potrošnikov Slovenije so medtem nad odločitvijo vlade zgroženi. Menijo, da vlada pomembne ekonomske odločitve sprejema le na podlagi upoštevanja davčnih prilivov in dobičkov ponudnikov, ne pa z vidika potreb in stroškov prebivalstva in gospodarstva.

NOČEJO HIDROELEKTRARN

Koalicija nevladnih organizacij pod vodstvom zveze Moja Mura in Svetovne organizacije za varstvo narave je v Petanjcih pripravila mednarodno regato za ohranitev prostotekoče in žive reke Mure. Več kot 40 veslačev iz Slovenije, Avstrije in Hrvaške je s tem zaznamovalo tudi začetek kampanje Rešimo Muro - Naj Mura teče brez hidroelektrarn.

PO SVETU

PROTI PREGANJANJU

Vatikan in vodilni predstavniki judovstva so izrazili zaskrbljenost zaradi naraščajočega antisemitizma in preganjanja kristjanov. Sovražnost do Judov se kaže v številnih oblikah in ne pomeni le grožnje za pripadnike judovske vere, ampak tudi »za ideale demokracije«, je zapisano v izjavi, objavljeni v Vatikanu ob 23. srečanju Mednarodnega katoliško-judovskega povezovalnega odbora, ki je potekalo v Varšavi, poroča Družina. Tridnevnega srečanja so se udeležili judovski in katoliški predstavniki z vseh petih celin.

POLJSKA PROTI SPLAVU

Na Poljskem je po zakonu iz leta 1993 splav dovoljen samo v primeru posilstva, nepravilnem razvoju ali neozdravljivi bolezni zarodka in ob ogroženosti življenja matere. Tamkajšnja Katoliška Cerkev si skupaj z gibanji za življenje prizadeva za polnopravno zaščito človekovega življenja. V ta namen je bil v parlamentarni postopek že vložen predlog zakona, ki ga podpira tudi vrh poljske vlade. Če bo sprejet, bo splav dovoljen le v primeru, ko bi bilo zaradi nosečnosti ali poroda ogroženo življenje matere. Posamezniki, ki bi opravili splav pri nosečnicah, pa bi bili kaznovani s petimi, namesto dvema letoma zapora.

PANAMA PAPERS

Na podlagi razkritij panamskih dokumentov družbe Mossack Fonseca, ki navajajo imena številnih posameznikov iz sveta bogatih in vplivnih ter podjetja in finančne institucije, ki so nakazovali denar v davčne oaze, so oblasti v več državah - med drugim v Avstriji, Franciji, na Novi Zelandiji, v Avstraliji, na Nizozemskem in na Švedskem - začele preiskavo o tem, ali je skrivanje denarja povezano z neplačevanjem davkov. Omenjeni v dokumentih svojo vpletenost zavračajo. Javnost se je najbolj burno odzvala v primeru podjetja islandskega premierja, ki je imelo na britanskih Deviških otokih v lasti za skoraj štiri milijone dolarjev obveznic treh največjih islandskih bank. Razkritje je naletelo tudi na ogorčen odziv Moskve, ki v dokumentih vidi zaroto proti predsedniku Putinu, pri pripravi poročila pa naj bi pomagali celo nekdanji agenti ameriške obveščevalne agencije CIA.

PISALI SMO PRED 50 LETI

Pred ustanovitvijo Ukrajinske katoliške univerze

Na ulici Ramón Falcón 3950 v Capitalu (dve kvadri od Slovenske hiše), se nahaja katedrala katoliških Ukrajincev, kjer stanuje generalni vizitator zdomskih Ukrajincev, škof dr. Kir Andrija Sepeljak. Prostori tega cerkvenega ukrajinskega središča so določeni, da bodo tudi sedež Ukrajinske katoliške univerze sv. papeža Klimenta (tistega papeža, katerega kosti sta prinesla sv. brata Ciril in Metod od Črnega morja v Rim). Vemo namreč, da je ukrajinski metropolit Slipij, ki se je nahajal 18 let v sovjetskih taboriščih, po svojem prihodu v Rim, kjer zdaj pripada vatikanski kuriji, ustanovil imenovano univerzo. ...

Slovenci smo veseli nove katoliške univerze v taki bližini naše Slovenske hiše ter bomo o njej, oziroma o njenih zvezah s Slovenci, v kratkem obširneje govorili. Odkriva se namreč možnost, na njej ustanoviti tudi slovenski sektor s polnim univerzitetnim značajem.

SLOVENC V ARGENTINI

Štipendije za gojence škofovega zavoda v Argentini. Za nekatere dobre gojence škofovega zavoda v Argentini, ki so potrebni podpore, želimo ustanoviti za l. 1966 sedem štipendij, ki naj bi jih prispevali slovenski dobrotniki po svetu. Štipendije so posvečene spominu pokojnih oseb iz te ustanove: 1. škofa dr. Gregorija Rožmana; 2. delegata p. Antona Prešerno S.J.; 3. rektorja prelata dr. Alojzija Odarja; 4. profesorja dr. Ivana Ahčina; 5. gojenca Tomaža Kralja (se ponesrečil v Andih); 6. gojenca Boža Vívoda (se ponesrečil v Andih); 7. gojenca Marka Škulja (se ponesrečil v reki). ...

Slovensko ime v argentinskem listu. Eden najboljših jutranjnikov v Buenos Airesu, »La Nación«, je v svoji nedeljski barvni prilogi z dne 3. aprila objavil dolg članek in veliko slik o slovensko-argentinski odpravi bratov Skvarča, pri kateri so sodelovali še Jože Vodnik, Mengelle in Troiani, na južno področje Celinskega ledu. ...

Osebnosti. Družinska sreča. Družino Toneta Javorška in njegove žene ge. Francke roj. Trobec je razveselila hčerka prvorojenka.

Nov diplomant. Na katoliški univerzi v Buenos Airesu je dovršil študije ekonomije g. Miha Barle iz Lanusa.

(Svobodna Slovenija, 7. aprila 1966 - št. 14)

KRIZA V UKRAJINI

Ukrajinski premier Arsenij Jacenjuk je napovedal odstop. Novi premier pa naj bi postal dosedanji predsednik parlamenta Volodimir Grojsman iz stranke predsednika države Petra Porošenka. »Politično krizo v državi so ustvarili umetno. Z zahtevo po zamenjavi enega človeka so zaslepili politike in zadušili politično voljo za spremembe v Ukrajini,« je dejal Jacenjuk. Njegova prozahodna vladna koalicija je februarja izgubila večino v parlamentu, ko je stranka Samopomoč napovedala izstop. Že prej je iz koalicije izstopila stranka Domovina nekdanje ukrajinske premierke Julije Timošenko.

SVET BREZ JEDRSKEGA OROŽJA

Zunanji ministri držav skupine G7 so v Hirošimi, kjer je atomska bomba leta 1945 ubila 140.000 ljudi, pozvali k svetu brez jedrskega orožja. Predstavniki sedmih gospodarsko najrazvitejših držav so se zavzeli tudi za pospešitev in okrepitev boja proti skrajni skupini Islamska država v Iraku in Siriji. Ministri so v skupni izjavi zapisali, da se zavezujemo k bolj varnemu svetu za vse.

RESUMEN DE ESTA EDICION

HONRAR A LAS VÍCTIMAS

Como consecuencia de las terribles matanzas al término de la Segunda guerra mundial y la revolución comunista, Eslovenia tiene una enorme cantidad de lugares, conocidos la mayoría, ignorados algunos, donde yacen las víctimas de ese holocausto. Tal es el caso de las minas de Huda jama, donde se han encontrado, en la galería de Santa Bárbara, cientos de cadáveres de hombres, mujeres y hasta niños, que fueran enterrados vivos. Ahora se debate dónde depositar esos restos mortales. La intención oficial es llevarlos a un osario común en Maribor, pero la ONG "Civilna pobuda Teharje" propone llevarlo al parque de la memoria en Teharje, dedicado a recordar a las víctimas de esas matanzas. Calculan que en Huda jama hubo en total más de tres mil muertos. La mayoría todavía espera ser desenterrada y recibir cristiana y respetuosa sepultura. (Pág. 1)

DÍA DE LA BANDERA

En Eslovenia ese no es un feriado recordatorio. Sin embargo la Asociación Heráldica Eslovena y la Unión por los Valores de la Independencia promueven la fecha, para recordar y acrecentar los valores nacionales. En esta oportunidad el líder político Janez Janša exhortó a recordar y defender los valores nacionales y felicitó a quienes en estos años exhibían la bandera eslovena con orgullo y pasión. Recordemos que la emigración política, especialmente en la Argentina, motivada por el culto argentino por la bandera, eligió como Día de la Bandera el 29 de octubre, fecha en que los eslovenos se liberaron del yugo milenar de los germanos. Esa fecha, al igual que la celebración en la Argentina, es casi desconocida o ignorada hoy día en Eslovenia. (Pág. 2)

ESCUELA ESLOVENA EN MENDOZA

En la capital mendocina funciona desde hace algunos años, la escuela eslovena "Anton Martin Slomšek", en honor a uno de los pilares de la lengua y la tradición eslovena. Tras un humilde comienzo, hoy la institución cuenta con 150 alumnos, entre los 3 años y el cuarto grado de la primaria, avanzando año tras año. A comienzos de marzo la escuela recibió la visita de la embajadora de la República de Eslovenia. La señora Jandranka Šturm Kocjan fue recibida por directivos, docentes y alumnos con flores y recitados. Recorrió las instalaciones y tomó conocimiento de las actividades y los proyectos. Hubo tiempo para una foto conjunta. (Pág. 3)

ADIOS A MARIA BEVČAR BERNIK

El 7 de marzo falleció en Eslovenia la doctora María Bevčar Bernik. El presidente del Congreso Mundial Esloveno, el Dr. Boris Pleskovič, la recuerda como una médica dedicada y una científica, que con sus investigaciones marcó rumbos en la medicina. Radicada en los Estados Unidos, su corazón siempre latía por Eslovenia. Fue mecenas de muchos jóvenes eslovenos de todo el mundo, con becas y consejos. Hizo importantes aportes a los encuentros de médicos eslovenos, organizados por el Congreso Mundial Esloveno. Fue siempre sostén y ayuda de su marido, el Dr. Jože Bernik, quien fuera uno de los creadores y largos años presidente del citado Congreso. (Pág. 3)

PASCUAS EN SAN JUSTO

La comunidad eslovena, nucleada en torno a Naš dom de San Justo, celebró activamente todos los días de la Semana Santa, que culminó en el Domingo de Pascua. Desde la confección de las tradicionales "butarice" para el Domingo de Ramos, colorear los huevos pascuales, preparar la clásica "potica", todo ayudó a vivir profundamente este tiempo litúrgico. Los jóvenes prepararon un Vía Crucis. Y el domingo, tras la misa de resurrección, hubo saludos, recitados y cantos, al cabo de los cuales todos disfrutaron de la tradicional comida "žegen". Y los jóvenes hasta se animaron a una exposición pictórica. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com

Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit
Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Urška Šmon, Pavlina Ulrich Dobovšek in Marta Urbančič Oblak.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ XXXX.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ XXXX.-; beli papir \$ XXXX.-; Bariloche; \$ XXXX.-; obmejne države Argentine, XXX.- US dol.; ostale države Amerike, XXX.- US dol.; ostale države po svetu, XXX.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, XXX.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torika do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Apetit
sabor europeo

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

DRUŠTVO SLOVENSKA PRISTAVA

Vabi vse odbornike in prijatelje na občni zbor, ki bo v nedeljo 24. aprila po sv. maši.

Hvaležni vam bomo za sodelovanje. Vas pričakujemo!

Naš elektronski naslov

Lepo prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da svojo pošto na tednik naslovijo izključno na:

svobodna.ba@gmail.com

Hvala za razumevanje.

Iščeva
GLASBENO SKUPINO
za najino poroko

Pevsko Glasbeni Večer | 28 | 5

Vpiši se na

1532983652 (Tomi Lenarčić)
ali na
1535876658 (Sofí Hernández)

SLOVENCİ IN ŠPORT

ZMAGA V NEUQUÉNU
Slovenski motokrosist Tim Gajser je zmagovalec dirke za Veliko nagrado Argentine v Neuquenu, četrte preizkušnje svetovnega

Tim Gajser

prvenstva. V elitnem razredu MXGP je za drugo zmagovalec v sezoni posrbel s tretjim mestom v

prvi vožnji in zmagovalec v drugi, tako da je skupno zbral 45 točk.

Za Gajserja je to že druga zmagovalec v elitnem razredu, kjer nastopa šele od letošnje sezone, po uvodni dirki v Katarju. Ima pa še drugo mesto iz Tajske in tretje iz Valkenswaarda.

Gajser je v skupnem seštevku SP ostal drugi, ima 169 točk, a je krepko zmanjšal zaostanek za prvimi, ki ima le še tri točke več.

DVIGI IN ZDRSI NA NOGOMETNI LEŠTIVICI

Slovenska nogometna reprezentanca je na novi lestvici Mednarodne nogometne zveze (Fifa) 61., kar pomeni, da je izgubila sedem mest. Do spremembe je prišlo na vrhu, saj je nova vodilna reprezentanca Argentina, Belgija pa je druga. Čile je pridobil dve mesti in je tretji, Kolumbija jih je pridobila štiri in je četrta.

Od tekmecev Slovenije v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo 2018 je najvišje Anglija na desetem mestu, Slovaška je 32., Škotska 40.,

Litva 139. in Malta 164.

ROKOMETAŠI GREDO NA OLIMPIADO V RIO

Slovenski rokometnaš so z zmagovalec začeli kvalifikacije za olimpijske igre. V Malmöju so po odlični igri v drugem polčasu premagali evropske podprvake Špance s 24:21.

Slovenska rokometna reprezentanca je nato doživela enega najbolj sladkih porazov v svoji zgodovini: izgubila je s Švedsko s 23:24, za en zadetek. Zato je sproščeno zaigrala in zmagala proti Iranu s 33:17 in zasedla drugo mesto v skupini. Ker se v izbrano dvanajsterico uvrstila prvi dve reprezentanci vsake skupine, bo Slovenija s Švedsko tekmovala na olimpijskih igrah v Rio de Janeiro.

Na Olimpijadi bodo igrali Brazilija, Francija, Argentina, Katar, Nemčija in Egipt, ki so imele že prej zagotovljen nastop, ter Slovenija, Švedska, Poljska, Tunizija, Hrvaška in Danska, ki so si Olimpijadi pridobile dodatnih kvalifikacijskih turnirjih.

OBVESTILA

SOBOTA, 16. aprila:
Ponovitev igre »Krcmarica«, ob 19. uri v Hladnikovem domu.**ČETRTEK 21. aprila:**
ZSMZ San Martin vabi na sestanek v Domu ob 16h. Govoril bo g. Jože Novak »Eno leto v NATO na Kosovu«. Vsi lepo vabljeni!**NEDELJA, 24. aprila:**
Občni zbor Društva Slovenska Pristava, po maši.**Kosilo in ponovitev igre »Krcmarica«.****PETEK, 29. aprila:**
Občni zbor zadruge Sloga ob 18,30 na 9 de Julio N° 135 Ramos Mejía.**SOBOTA, 30. aprila:**
Občni zbor društva Zedinjena Slovenija.**NEDELJA, 1. maja:**
Obletnica Slovenskega doma v Carapachaju.**NEDELJA, 8. maja:**
Vseslovensko romanje v Luján.

Ali veste, kje naj bi znameniti pesnik Dante Alighieri našel navdih za Pekel v svoji veliki pesnitvi Božanska komedija? Pripovedujejo, da je v začetku 14. stoletja patriarh Pagano della Torre v Tolminu gostil pesnika Alighierija. Ta naj bi takrat obiskal tudi Zadlaško jamo, ki ga je s svojo divjo okolico nagovorila in pero je steklo.

Danes tej jami, katere jamski splet je dolg več kot kilometer in globok 41 metrov, ima pa tudi tri dvorane, pravijo Dantjeva jama.

Tu pa je tudi najnižja in najjužnejša vstopna točka v Triglavski narodni park, ki ponuja še eno veliko naravno znamenitost: Tolminska korita. Gre za sotesko, dolgo približno 1000 metrov,

ki preide v korita v spodnjem delu v dolžini 200 metrov.

Medvedova glava

Korita Tolminke in Zadlaščice ležijo na nadmorski višini 180 metrov in so nastala z globinsko erozijo. Gre za edini primer sotočja v koritih pri nas. Na koncu vklesane poti po koritih Tolminke pridemo do najožjega in najglobljega dela, kjer je v jami izvir termalne vode. Temperatura vode je okrog 21 °C. Ob pronicanju površinske vode skozi apnenec v globino se zaradi geotermične energije voda segreje in se po razpokah ali prelomih dvigne nazaj na površino. Pot se v nadaljevanju povzpne do Hudčevega mostu, ki je zgrajen 60 m nad Tolminko na cesti v Čadrg.

Poglejmo še v drugi krak korit, kjer je ob strugi Zadlaščice v ozkem delu imenovanem Skakalce zagozdena trikotna skala, ki je po značilni obliki dobila ime Medvedova glava.

»Veselite se in radujte, zakaj vaše plačilo v nebesih je veliko.«
Matej 5, 12

Z globoko bolečino v srcu sporočamo vsem prijateljem in znancem, da se je na velikonočno nedeljo, 27. marca 2016, v Ljubljani, v 87. letu plodnega življenja, poslovila od nas in odšla v objem Večne Ljubezni predraga in ljubezniva sestra, skrbna teta, velika dobrotnica in ponosna Slovenka, prof. doktor

Marija Bevčar Bernik

Priporočamo jo v molitev in blag spomin

Žalujoci:

sestre **Olga vd. Radoš**, **Vida vd. Tekavec** in **Zora**;
brata **Miro** in žena **Oti** ter **Rado** in žena **Mari**;
nečaki in nečakinje:
Lučka, **Jože**, **Dinko** in **Edi Radoš** z družinami;
Ivana, **Aleks**, **Silvija**, **Milena** in **Veronika Tekavec** z družinami;
Cecilia, **Irene**, **Mariana**, **Ángela** in **Clara Bevčar** z družinami;
Martín, **Eduardo**, **Andrés**, **Damián** in **Belén Bevčar** z družinami;
svakinji **Anica Ovsenek roj. Bernik** ter **Špela vd. Bernik** z družinami ter ostali sorodniki.

Argentina, ZDA, Slovenija